Sun Zi - Militaire strategie

1 Hoofdstuk 1 - Berekeningen

Sun Zi zei:

Militaire strategie is van groot belang voor een land. Het is de oorzaak van leven of dood; het is de weg naar overleven of vernietiging en moet worden onderzocht. Bekijk dit daarom aan de hand van vijf factoren; vergelijk ze via berekeningen en bepaal hun status:

één de Weg, twee Hemel, drie Aarde, vier Generaal, vijf de Wet.

- De Weg laat de mensen hetzelfde denken als hun leiders; ze volgen hem in leven en dood, zonder angst voor gevaar of verraad.
- Hemel staat voor yin en yang, donker en licht, kou en warmte en de seizoenen.
- De Aarde betekent hoog en laag, ver en dichtbij, gehinderd en eenvoudig, open grond en nauwe passen, veiligheid en gevaar.
- De Generaal staat voor wijsheid, geloofwaardigheid, goedheid, moed en discipline.
- De Wet is organisatie, de commandostructuur, logistiek, en de controle op de uitgaven.

Van deze vijf heeft iedere generaal gehoord. Hij die ze kent zal overwinnen; hij die ze niet kent zal falen. Vergelijk ze daarom door middel van berekeningen en bepaal hun status.

Vraag:

- Welke heerser heeft de Weg;
- Welke generaal is het meest capabel;
- Wie heeft de voordelen van Hemel en Aarde behaald;
- Waar worden wetten en opdrachten uitgevoerd;
- Welk leger is sterk;
- Welke officieren en soldaten zijn het best geoefend;
- Waar wordt het duidelijkst beloond en gestraft.

Zo kan ik overwinning of nederlaag voorspellen.

De generaal die naar deze berekeningen luistert en ze gebruiken zal overwinnen, behoud hem; de generaal die niet naar mijn berekeningen luistert en ze niet gebruikt zal zeker worden verslagen, ontsla hem;

Doe je voordeel met mijn raad maar maak ook gebruik van buitengewone omstandigheden. Naar gelang de omstandigheden moeten de plannen worden aangepast.

Oorlogvoering is gebaseerd op misleiding. Daarom:

- Wanneer krachtig, lijk machteloos;
- Wanneer actief, lijk inactief,
- Wanneer dichtbij, lijk ver weg;
- Wanneer ver weg, lijk dichtbij;

- Als ze een voordeel hebben, verleid hen;
- Als ze verward zijn; verpletter hen;
- Als ze veilig zijn, wees dan voorbereid;
- Als ze sterk zijn, vermijd hen;
- Als ze snel geirriteerd zijn, verstoor dan hun rust;
- Als ze nederig zijn, maak ze dan hooghartig;
- Als ze rustig zijn, verstoor dan hun rust;
- Als ze verenigd zijn, verdeel ze.

Val aan waar de tegenstander niet is voorbereid, ga daar waar ze het niet verwachten. De winnende strategie kan niet op voorhand bekend worden gemaakt.

De generaal die voor de strijd veel berekeningen in zijn tempel doet zal winnen. De generaal die vooraf weinig berekeningen doet, zal verliezen; hoezeer als geen berekeningen worden gemaakt!

Hierdoor kan ik overwinning of nederlaag voorzien.

2 Hoofdstuk 2 - Slag leveren

Sun Zi zei:

De kosten van oorlogvoeren zijn: duizend snelle strijdwagens, duizend zware strijdwagens, honderdduizend geharnaste soldaten met voorraden voor duizend li, uitgaven thuis en aan het front voor gasten, lijm en verf, en geld besteed aan strijdwagens en harnassen; dit alles kost duizend goudstukken per dag. Dat zijn de kosten voor een leger van honderdduizend man.

Zoek in de strijd naar een snelle overwinning. Een lange strijd bot de wapens en dempt de ijver. Als de troepen een ommuurde stad belegeren zal hun kracht uitgeput raken. Als het leger een lange campagne voert, zullen de fondsen van het land uitgeput raken. Als de wapens bot zijn, de ijver uitgeblust, de kracht uitgeput en de hulpbronnen opgedroogd, zullen de naburige heersers hun voordeel doen. Dan kan zelfs de meest wijze raadgever de gevolgen niet afwenden.

Ik heb gehoord van dwaze snelle militaire campagnes; ik heb echter nooit gehoord van goede en langdurige campagnes. Geen land heeft ooit geprofiteerd van langdurige oorlogvoering. Alleen zij die de gevaren van de strijd kennen, kunnen de voordelen van de strijd kennen.

Een goed strateeg roept troepen niet een tweede keer op en vervoert zijn provisie geen drie keer. Neem gereedschap mee van thuis, maar foerageer op de vijand. Dan heeft het leger genoeg voedsel.

Een land kan door het leger verarmd worden als het leger over grote afstand bevoorraad moet worden. Als voorraden over grote afstand worden vervoerd, raken de burgers verarmd. Als een leger in de buurt is stijgen de prijzen. Als goederen duur zijn, raakt de rijkdom van de burgers uitgeput. Als de rijkdom uitgeput is, zullen de boeren hoge belastingen moeten betalen.

Wanneer de kracht en de hulpbronnen uitgeput zijn, de huizen in de centrale vlakten verarmd, zal zeven-tiende van de rijkdom van de burgers verdwenen zijn en zullen uitgaven voor beschadigde strijdwagens, harnassen, helmen, pijlen en bogen, speren en schilden, trekossen en wagens, zes-tiende van de reserves zijn.

Daarom streeft de wijze generaal er naar om van de vijand te eten. Eén karrenvracht provisie van de vijand is twintig ladingen eigen provisie waard, één picul voer van de vijand is twintig picul van onszelf waard.

Het doden van de vijand is een zaak van het opwekken van woede in de mannen; het nemen van 's vijands rijkdommen is een zaak van beloning. Beloon daarom in de wagengevechten zodra tien strijdwagens gevangen zijn genomen degene die als eerste een wagen heeft gevangen. Vervang de vijandelijke vlag door de onze. Vermeng de strijdwagens en gebruik ze samen met de onze. Behandel de gevangenen goed.

Dit heet: de verslagen vijand gebruiken ter versterking van onze kracht.

Het belangrijkste van slag leveren is de overwinning, niet langdurig oorlogvoeren. Daarom is de generaal die oorlogvoering begrijpt de hoeder van het leven van de mensen, de heerser over de veiligheid van het land.

3 Hoofdstuk 3 - Het plannen van aanvallen.

Sun Zi zei:

Alles bijeengenomen is in oorlogvoering

- een land intact houden het beste, een land verwoesten minder goed;
- een leger intact houden het beste, een leger verwoesten minder goed;
- een bataljon intact houden het beste, een bataljon verwoesten minder goed;
- een compagnie intact houden het beste, een compagnie verwoesten minder goed;
- een detachement intact houden het beste, een detachement verwoesten minder goed.

Honderd overwinningen halen in honderd slagen is niet de hoogste uitmuntendheid; het leger van de vijand onderwerpen zonder strijd is de hoogste uitmuntendheid.

De beste militaire strategie is de plannen van de vijand aanvallen; daarna komt het voorkomen van vijandelijke bondgenootschappen; dan de aanval op het vijandelijke leger, en het slechtste is het aanvallen van een ommuurde stad.

Beleger een stad alleen als er geen andere mogelijkheden meer zijn. Het maken van schilden, versterkte wagens en het nodige aan wapens en materiaal kost drie maanden; het opwerpen van aarden wallen tegen de muur kost nog eens drie maanden. Als de generaal zijn woede niet kan bedwingen en de troepen naar de muren stuurt zal éénderde van hen omkomen en de stad niet genomen worden. Deze ramp kan gebeuren bij het belegeren van een ommuurde stad.

Daarom verslaat een vaardige generaal de vijand zonder slag; neemt vijandelijke steden zonder ze aan te vallen en werpt de vijand omver zonder een lange oorlog te voeren. Zijn doel moet zijn het keizerrijk intact in te nemen. De wapens zullen dan niet bot worden en de winsten zullen intact zijn. Dat zijn de principes van het plannen van aanvallen.

In het algemeen geldt in de oorlogvoering:

- Als we tien maal zo sterk zijn als de vijand, hen te omsingelen;
- Als we vijf maal zo sterk zijn, hen aan te vallen;
- Als twee maal zo sterk, hen te verdelen;
- Bij gelijke kracht, hen te kunnen bevechten;
- Als minder, hen te ontwijken;

- Wanneer zwakker, hen te vermijden.

Daarom zal een kleiner, minder flexibel leger gevangen worden genomen door een groter.

De generaal is het bolwerk van het land. Als deze ondersteuning op zijn plaats is, zal het land sterk zijn; als deze niet op zijn plaats is, zal het land zwak zijn.

De heerser kan op drie manieren het leger in moeilijkheden brengen:

- Door de opmars te bevelen en zich niet te realiseren dat het leger de opmars niet kan maken; of de terugtocht te bevelen en zich niet te realiseren dat het leger niet kan terugtrekken. Dit heet het verstrikken van het leger.
- Door de gewoonten van het leger niet te kennen en het leger als een koninkrijk te besturen; de officieren en troepen zullen verward zijn;
- Door de berekeningen van het leger niet te kennen en het leger aan te voeren; de officieren en troepen zullen aarzelen.

Als het leger verward is en aarzelt zullen naburige heersers hun voordeel doen. Dit heet een verward en aarzelend leger dat een ander leger naar de overwinning leidt. Daarom zijn vijf factoren waardoor men weet wie zal winnen:

1. Wie weet wanneer hij kan vechten en wanneer niet, zal winnen.
2. Wie weet hoe grote en kleine legers moet gebruiken zal winnen;
3. Wie weet hoe hoge en lagere rangen te vermengen zal winnen;
4. Wie voorbereid is en op de onvoorbereidden wacht zal winnen;
5. Wiens generaal bedreven is en niet wordt gehinderd door de heerser zal winnen.

Daarom zeg ik:

- Wie de vijand kent en zichzelf zal in honderd veldslagen niet in gevaar zijn;
- Wie de vijand niet kent maar zichzelf wel, zal soms winnen en soms verliezen;
- Wie de vijand niet kent en zichzelf niet, zal iedere slag in gevaar zijn.

4 Hoofdstuk 4 - Opstelling

Sun Zi zei:

De goede krijger stelt zichzelf eerst buiten het bereik van verlies en wacht dan op een kans om de vijand te verslaan. Jezelf buiten het bereik van verlies stellen ligt in je eigen handen, maar de mogelijkheid de vijand te verslaan wordt door de vijand zelf geboden. Daarom kunnen vaardige krijgers zichzelf onoverwinnelijk maken, maar niet de overwinning verzekeren. Daarom luidt het gezegde: men kan weten hoe te winnen zonder in staat zijn het te doen.

Verdediging tegen een nederlaag impliceert defensieve tacktieken; de mogelijkheid te winnen behelst de aanval. Verdediging betekent een gebrek aan kracht; aanval betekent een overmaat aan kracht. Zij die bedreven zijn in de verdediging verbergen zich in het diepst van de aarde; zij die kundig zijn in de aanval bewegen in het hoogst van de hemel. Zo zijn ze in staat zich te beschermen en de volledige overwinning te behalen.

De overwinning zien wanneer iedereen die ziet is niet de hoogste vorm van uitmuntendheid. Een veldslag winnen zodat de hele wereld “uitmuntend” zegt is niet de hoogste vorm van uitmuntendheid. Een haar optillen is geen teken van grote kracht; de zon en maan zien niet een teken van scherp zicht; de donder horen is geen teken van een scherp gehoor.

In vroeger tijden wonnen de kundig strategen waar de overwinning eenvoudig behaald werd. Daarom worden de overwinningen van de kundige strategen niet beschouwd als bijzonder wijs of machtig, omdat hun overwinningen geen misrekeningen bevatten. Geen misrekeningen betekent dat de overwinning zeker is, de winst behalend over hen die al verloren hadden.

Daarom stellen de bedreven strategen posities vast waar ze niet kunnen verliezen en missen dan geen kans de vijand aan te vallen. Daarom zoekt een winnend leger eerst de mogelijkheid tot overwinning en gaat dan de slag aan. Een verslagen leger gaat eerst de slag aan en zoekt dan de mogelijkheid om te winnen. Bedreven strategen cultiveren de Weg en behouden de wet, en regeren daarom over overwinning en nederlaag.

De factoren in oorlogvoering zijn: eerst meting, dan hoeveelheid, als derde berekening, als vierde vergelijking en als vijfde overwinning.

- Metingen worden afgeleid uit de aarde;
- Hoeveelheden worden afgeleid uit metingen;
- Berekeningen worden afgeleid uit hoeveelheden;
- Vergelijkingen worden afgeleid uit berekeningen;
- en Overwinningen worden afgeleid uit vergelijkingen.

Een winnend leger is als een ton tegen een ons; een verslagen leger is als een ons tegen een ton. Het winnende leger is als snel stromend water dat zich in een diepe kloof stort.

Dat is formatie.

5 Hoofdstuk 5 - Energie

Sun Zi zei:

Het commanderen van velen is als het commanderen van weinigen: dat is een kwestie van groeperen. Vechten met een groot leger is hetzelfde als vechten met een klein leger; dit is een kwestie van vlaggen en vaandels.

Directe en indirecte manoeuvres stellen het leger in staat de aanval van de vijand te weerstaan en niet verslagen te worden. Het leger is als een molensteen die tegen een ei wordt gegooid; dit is een kwestie van kracht en zwakte.

Gebruik directe manoeuvres om met de vijand in contact te komen en de indirecte om de overwinning te behalen. Indirecte manoeuvres zijn, wanneer juist toegepast, eindeloos als hemel en aarde en onuitputtelijk als rivieren en zeeën. Ze komen op en gaan onder als de zon en de maan. Ze verstrijken en keren terug als de seizoenen.

Er zijn slechts vijf muziеknoten, maar er zijn meer melodieën dan een mens kan horen. Er zijn maar vijf primaire kleuren, maar meer variaties in tinten dan een mens kan zien. Er zijn maar vijf smaken, maar meer variaties in smaken dan men kan proeven.

In de strijd zijn er maar twee aanvalsmethoden – de directe en indirecte, maar de combinatie van deze geven een eindeloze variatie aan bewegingen. Directe en indirecte manoeuvres leiden tot elkaar, als een oneindige cirkel. Wie kan alle mogelijkheden doorgronden?

De stortvloed van water die stenen meevoert is een voorbeeld van kracht. Een vogel die zijn prooi slaat is een voorbeeld van timing. De kracht van hen die bedreven zijn in oorlogvoering is overweldigend en de timing precies. Hun kracht is als een gespannen kruisboog; hun timing is als het loslaten van de trekker.

Zelfs tijdens het tumult van een veldslag, als het gevecht chaotisch lijkt, zijn ze niet verward; in de verwarring en chaos lijken de troepen door elkaar heen te gaan, maar ze kunnen niet worden verslagen.

Orde komt uit wanorde, moed komt uit angst, kracht komt uit zwakte. Orde uit wanorde is een zaak van organisatie; moed uit angst is een zaak van kracht; kracht uit zwakte is een zaak van formatie. Zij die bedreven zijn in het bewegen van de vijand gebruiken een formatie waar de vijand op moet antwoorden. Ze bieden een aas dat de vijand moet nemen, er voor zorgend dat de vijand beweegt terwijl zij in een hinderlaag wachten. Zij die bedreven zijn in oorlogvoering zoeken de overwinning in kracht en eisen niet teveel van individuen. Daardoor zijn ze in staat de juiste mannen te selecteren en de kracht te benutten.

Wie kracht benut laat zijn mannen als rollende boomstammen of rotsen zijn. Stammen en rotsen liggen stil op de vlakke grond, maar rollen van een helling. Balken liggen stil, maar ronde vormen rollen. De energie van bedreven krijgers is als stenen die van een berg afrollen.

Dat is kracht.

6 Hoofdstuk 6 - Kracht en Zwakte

Sun zi zei: Wie als eerste op het slagveld is en de vijand afwacht is uitgerust; degene die later komt en zich in de slag moet haasten is vermoeid. Daarom bewegen bedreven krijgers de vijand en laten zich niet door de vijand bewegen.
Men kan de vijand laten naderen door hem voordelen te laten zien;
Men kan de vijand onmogelijk maken te naderen door hem te verwonden.

Put de vijand uit als hij op zijn gemak is;
Honger hem uit als hij goed gevoed is;
Verplaats hem als hij stil zit.

Kom tevoorschijn waar de vijand zich moet haasten om te verdedigen;
Haast je naar plaatsen waar je niet wordt verwacht.

Men kan duizend li lopen zonder moeite, als men daar loopt waar de vijand niet is.

Een goed generaal valt aan waar de vijand zich niet kan verdedigen; hij verdedigt daar, waar de vijand niet kan aanvallen.
Subtiel, subtiel! Zij worden onzichtbaar.
Mysterieus, mysterieus! Zij worden onhoorbaar.
Daarom beheersen zij het leven van de vijand.

Voor een onstuitbare opmars: haast je naar zijn zwakke punten; voor een ongehinderde terugtocht, wees sneller dan de vijand.
Daarom: als we slag willen leveren moet de vijand slag leveren, ook als is hij beschermd door hoge muren en diepe grachten, omdat we dat aanvallen wat hij moet redden.
Als we geen slag willen leveren zal de vijand geen slag leveren, zelfs al trekken we alleen een lijn op de grond, omdat we zijn bewegingen afleiden.

Als we de vijand zijn positie kennen en zelf onzichtbaar zijn, zijn wij op volle sterkte en de vijand verdeeld. Als wij op volle sterkte zijn en de vijand verdeeld, zullen wij met velen zijn en zij met weinigen. Als wij met velen aanvallen en zij zijn met weinigen, zullen zij in grote moeilijkheden komen.

De plaats van het gevecht moet niet aan de vijand bekend worden gemaakt. Als de vijand deze niet kent, moet hij zich voorbereiden om vele plaatsen te verdedigen; dan zal de vijand met weinigen zijn.

Als hij zich voorbereidt op het verdedigen van de voorhoede zal de achterhoede zwak zijn;

als hij zich voorbereidt op het verdedigen van de achterhoede, zal de voorhoede zwak zijn;
als hij zich voorbereidt op het verdedigen van de linkerflank, zal de rechterflank zwak zijn;
als hij zich voorbereidt op het verdedigen van de rechterflank, zal de linkerflank zwak zijn;
als hij zich voorbereidt om overal te verdedigen, zal hij overal zwak zijn.

De weinigen zijn zij die zich voorbereiden op de verdediging tegen anderen; de velen zijn zij die anderen zich op de verdediging laten voorbereiden.

Wie de plaats en tijd van de slag kent, kan duizend *li* lopen en slag leveren. Wie de plaats en tijd van de slag niet kent, kan zijn linkerflank de rechterflank niet laten helpen, en zijn rechterflank de linkerflank niet. De voorhoede kan de achterhoede niet helpen, de achterhoede niet de voorhoede. Zoveel meer nog, als deze tientallen *li* uiteen zijn, of zelfs een paar *li*.

Volgens mijn berekeningen: hoewel de troepen van Yueh met velen waren, welk voordeel was dit voor de overwinning? Daarom zeg ik dat de overwinning kon worden behaald. Hoewel de vijand met velen is, kan hij van de slag worden weerhouden.

- Ken zijn plannen en bereken hun kracht en zwakheid.
- Daag hem uit om zijn bewegingspatronen te kennen.
- Bepaal zijn positie om de bron van leven en dood te kennen.
- Onderzoek hem om te weten waar hij sterk en zwak is.

De ultieme vaardigheid is een vorm aan te nemen waar men onzichtbaar is. Als je onzichtbaar bent, zullen de beste spionnen je niet weten te vinden, en de meest wijze adviseurs zullen geen berekeningen over je kunnen maken.

Met formaties behaalt een leger overwinningen, echter zonder te weten hoe. Iedereen kent de formatie waarmee je de overwinning hebt behaald, maar niemand kent de formatie waarmee je de overwinning hebt kunnen creëren.

Daarom is je strategie voor overwinningen in de strijd steeds nieuw, en zijn je formaties als antwoord op de vijand eindeloos.

De legerformatie is als water. Het water vermijdt hoogten en stort zich in de diepten. Dus vermijdt een legerformatie de sterke kant van de tegenstander en valt het de zwakte aan. Het waterstroom past zich aan het terrein aan, een legerformatie past zich aan de vijand aan om de overwinning te behalen. Dus heeft een leger geen constante kracht, noch een constante formatie.

Zij die in staat zijn om zich aan te vijand aan te passen en te veranderen en de overwinning behalen worden goddelijk genoemd.

Van de vijf elementen is geen constant de sterkte; van de vier seizoenen is géén dominant; de zon kent korte en lange dagen, en de maan wast en neemt af.

7 Hoofdstuk 7 - Gewapende Strijd

Sun Zi zei:

Het principe van oorlogvoering is: De generaal ontvangt zijn opdrachten van de heerser, stelt de troepen samen, mobiliseert het leger en zet het kamp op.

Niets is moeilijker dan de gewapende strijd. In de gewapende strijd is de moeilijkheid het omzetten van de omweg in de korte weg en van een nadeel een voordeel maken.

Daarom: als je de weg van de vijand vol omwegen laat zijn en hem met voordelen verleidt, zul je voor hem aankomen hoewel je na hem bent gestart. Dat is de kennis van de berekeningen van omwegen en korte wegen.

Daarom heeft de gewapende strijd voordelen, en de gewapende strijd heeft risico's.

Als het hele leger wordt gemobiliseerd voor het behalen van een voordeel zal het niet op tijd aankomen.

Als een klein leger wordt verzameld voor het behalen van een voordeel zullen voorraden en materieel verloren gaan. Daarom, als je je harnassen oppakt en zonder stoppen dag en nacht voortgaat en tweemaal de gebruikelijke afstand aflegt voor een voordeel op honderd *li* afstand, zal de generaal gevangen worden genomen. De sterken komen het eerst aan, de zwakkeren blijven achter en in de regel zal slechts ééntiende van het leger aankomen.

Als men vijftig *li* reist om een voordeel te behalen zal de generaal van de voorste troepen gevangen worden genomen en in de regel de helft aankomen.

Als men dertig *li* reist om een voordeel te behalen zal tweederde van het leger aankomen.

Een leger dat zonder materieel is zal verliezen; een leger zonder provisie zal verliezen; een leger zonder voorraden zal verliezen.

Wie de bedoelingen van de heersers van naburige staten niet kent kan geen bondgenootschappen afsluiten. Wie de ligging van bergen en bossen, kloven en passen, moerassen en drassige gebieden niet kent kan niet met het leger manoeuvreren. Wie geen plaatselijke gidsen gebruikt kan de voordelen die het terrein biedt niet benutten.

Het leger wordt samengesteld door misleiding, gemobiliseerd door voordelen en door de omstandigheden gedeeld of samengevoegd.

Het leger beweegt als de wind, Het marcheert als een bos,

Het plundert als een vuur, Het staat als een berg, Het is vormloos als het duister, Het slaat toe als de donder.

Als je het land plundert, verdeel de rijkdom dan onder je troepen. Wanneer je je gebiedt uitbreidt, verdeel dan je troepen en houd voordelige plaatsen vast. Bereken de situatie en beweeg daarna. Zij die de principes van de omweg en de korte weg kennen zullen overwinnen. Dat is gewapende strijd.

Een oud boek over militaire oorlogvoering zegt:

- Omdat woorden tijdens de slag niet gehoord worden, worden trommels en gongen gebruikt.
- Omdat troepen elkaar tijdens de slag niet kunnen zien worden vlaggen en vaandels gebruikt.

Gebruik 's nachts toortsen en trommels; gebruik overdag vlaggen en vaandels. Trommels, gongen, vlaggen en vaandels worden gebruikt om ogen en oren te verenigen. Als de troepen verenigd zijn kunnen de dapperen niet alleen oprukken en de laffen niet alleen terugtrekken. Dat zijn de principes van het beheersen van grote troepen.

Gebruik daarom in nachtelijke slagen toortsen en trommels en gebruik in slagen overdag veel vlaggen en vaandels om de ogen en oren van je mannen te beïnvloeden.

De energie van het leger kan worden gedempt en de geest van de generaal kan worden gedempt. In de morgen is iedereen vol energie, gedurende de dag neemt het af en in de avond is de energie uitgeput. Daarom vermijden zij die bedreven zijn in het gebruik van macht de vele energie en slaan toe als de energie uitgeput is. Dat is de manier om met energie om te gaan.

- Wacht gedisciplineerd op wanorde;
- Wacht kalm op onrust.

Dat is de manier om de geest te beheersen.

- Wacht nabij op hen die veraf zijn;
- Wacht uitgerust op zij die vermoeid zijn,
- Wacht verzadigd op zij die hongerig zijn.

Dat is de manier om kracht te beheersen.

- Lever geen slag met geordende troepen;
- Lever geen slag met een leger dat goed staat opgesteld.

Dat is de manier om je aan de vijand aan te passen.

De principes van oorlogvoering zijn:

- Val niet heuvelop aan;
- Val geen vijand aan die met de rug naar een heuvel staat;
- Ga niet achter schijnaftochten aan;
- Val geen elitetroepen aan;
- Bijt niet in het lokaas dat de vijand achter laat;
- Val geen leger aan dat naar huis terugtrekt;
- Laat een opening als je de vijand omsingelt;
- Zet een radeloze vijand niet teveel onder druk.

Dat zijn de principes van oorlogvoering.

8 Hoofdstuk 8: Variaties in tactiek

Sun zi zei: Het principe van oorlogvoering is: De generaal ontvangt zijn opdrachten van de heerser, stelt de troepen samen en mobiliseert zijn eenheden.

- Sla op moeilijk terrein geen kamp op;
- Verenig je met je bondgenoten op terrein waar wegen samenkomen;
- Blijf niet talmen op open terrein;
- Wees voorbereid als je op ingesloten terrein bent;
- Lever slag als je in een wanhopige positie bent.

Sommige wegen moeten niet worden genomen;
Sommige legers moeten niet worden aangevallen;
Sommige steden moeten niet worden belegerd;
Sommige gebieden moeten niet betwist worden;
Sommige opdrachten moeten niet worden opgevolgd.

De generaal die de voordelen van de negen variaties in tactiek kent, weet hoe de troepen te gebruiken. Als de generaal deze niet kent kan hij het terrein niet tot zijn voordeel benutten, ook al kent hij het grondgebied. Wie een leger beveelt maar de principes van de negen variaties niet kent zal zijn troepen niet op hun best kunnen gebruiken, ook al kent hij de vijf voordelen.

De intelligente generaal overpeinst zowel de voordelen als de nadelen. De voordelen overpeinzend vervult hij zijn berekeningen; de nadelen overpeinzend verwijdert hij zijn problemen.

Onderwerp de naburige heersers door hun problemen te bezorgen; houdt ze constant bezig met problemen en laat hen achter voordelen jagen.

De principes van oorlogvoering zijn dus:

- Reken er niet op dat de vijand niet komt, maar reken op onze gereedheid voor hem.

- Reken er niet op dat de vijand niet aanvalt, maar reken er op een positie die niet kan worden aangevallen.

Er zijn vijf gevaarlijke eigenschappen in een generaal:

- Hij die roekeloos is kan worden gedood;
- Hij die laf is kan gevangen worden genomen;
- Hij die opvliegend is kan worden beledigd;
- Hij die moreel is kan worden beschaamd;
- Hij die van de mensen houdt kan bezorgd worden.

Deze vijf eigenschappen zijn fout bij een generaal en rampzalig in de oorlogvoering. De vernietiging van het leger en de dood van de generaal zijn te wijten aan deze vijf gevaarlijke karaktertrekken.

Ze moeten worden onderzocht.

9 Hoofdstuk 9: Bewegingen

Sun Zi zei: Over het algemeen, met betrekking tot het positioneren van het leger en het observeren van de vijand:

- Blijf dicht bij de valleien als je bergen over gaat;
- Kampeer op het hoge terrein met je gezicht naar de zon;
- Als de vijand het hoge terrein bezet, ga dan niet omhoog en lever geen slag met hem.

Dat is oorlog voeren in de bergen.

- Als je een rivier over bent gestoken, blijf er dan ver vandaan.
- Als de vijand een rivier over steekt, val hem dan niet in het water aan.
- Het beste moment om aan te vallen is als de helft van zijn leger is overgestoken.
- Als je slag wil leveren, plaats je troepen dan niet bij het water.
- Neem het hoge terrein in bezit met je gezicht naar de zon en sta niet stroomafwaarts van de vijand.

Dat is oorlog voeren bij rivieren.

- Als je moerassen en drassige gebieden bent overgestoken, streef er dan naar er snel doorheen te zijn en blijf niet dralen.
- Als je slag levert in moerassen en drassige gebieden stel je dan dicht bij het gras op met de bomen in je rug.

Dat is oorlog voeren in moerassen en drassige gronden.

Op vlak terrein, stel jezelf dan op op plaatsen waar je eenvoudig kunt bewegen met hoog terrein aan je rechterkant, het gevaarlijke terrein voor je en veilig terrein in je rug.

Dat is oorlog voeren op vlak terrein.

Dat zijn de vier posities waar een leger voordeel uit kan halen, en die de Gele Keizer in staat stelden vier heersers te overwinnen.

Over het algemeen geeft het leger de voorkeur aan hoger terrein en heeft het een hekel aan lager terrein; waardeert het de zonnige kant en haat het de schaduwkant, verzorgt het zijn gezondheid en neemt plaatsen met hulpbronnen in beslag, en vermijdt het ziektes.

Deze factoren zorgen voor een zekere overwinning.

Waar er heuvels en glooiingen zijn, plaats jezelf aan de zonkant met heuvels en glooiingen aan je rechter- en achterkant. Dit levert voordelen op voor het leger.

Gebruik het terrein in je voordeel.

Als het regenwater stijgt en afdaalt tot waar je wil oversteken, wacht dan tot het water gezakt is.

Waar het terrein is voorzien van ontoegankelijke ravijnen, spelonken, diepe natuurlijke holten, dicht struikgewas en diepe bergspleten, blijf daar weg en verlaat het terrein met grote haast. Blijf er vandaan en lok de vijand er naar toe. Als we de vijand aanvallen, heeft hij deze in de rug.

Als het leger wordt geflankeerd door hoogvlakten, drassige gebieden, hoog riet en grasvlakten, bergbossen of gebieden met dicht struikgewas, moet je zorgvuldig en grondig zoeken omdat dit plaatsen zijn waar hinderlagen worden opgeworpen en spionnen zich verbergen.

- Als de vijand dichtbij is en stil blijft bezet hij een natuurlijke vesting.
- Als de vijand ver weg is en je uitdaagt voor het gevecht wil hij je laten oprukken omdat hij hoog terrein bezet dat in zijn voordeel is.
- Als de bomen bewegen rukt hij op;
- Als er obstakels in het struikgewas zijn aangebracht wil hij ons wantrouwig maken;
- Als vogels opstijgen ligt hij in een hinderlaag;
- Als dieren angstig zijn bereidt hij zich voor op de aanval;
- Als het stof in hoge en rechte kolommen opstijgt rukken zijn strijdwagens op;

- Als het stof laag en breed is valt de infanterie aan;
- Als het stof verspreid is verzamelt hij hout;
- Als het stof in losse wolken opstijgt, slaat hij een kamp op.

- Als hij nederig spreekt en zijn voorbereidingen treft, staat hij op het punt aan te vallen;
- Als hij gewelddadig spreekt en agressief oprukt, zal hij terugtrekken;
- Als hij verontschuldigend spreekt, heeft hij rust nodig;
- Als de lichte strijdwagens als eerste bewegen en op de flanken positie kiezen, bereidt hij zich voor op de aanval;
- Als hij vrede zoekt zonder verdrag, is hij berekenend;
- Als hij zijn troepen snel opstelt verwacht hij versterkingen;
- Als de helft van zijn troepen oprukt en de helft terugtrekt, wil hij je in de val lokken;
- Als de troepen op hun wapens leunen hebben ze honger;
- Als de troepen die water halen eerst zelf drinken, hebben ze dorst;
- Als hij een voordeel ziet en er geen gebruik van maakt, is hij uitgeput;
- Als vogels zich ergens verzamelen, is het niet bezet;
- Als de troepen 's nachts schreeuwen, zijn ze angstig;
- Als het kamp rumoerig is, is de generaal zwak;
- Als de vlaggen en vaandels heen en weer bewegen, is de vijand in verwarring.
- Als de officieren snel geïrriteerd zijn, zijn ze uitgeput;
- Als de paarden graan gevoerd krijgen en de mannen vlees, en de mannen hun kookpotten niet boven hun vuren hangen, zullen ze tot de dood vechten.
- Als troepen constant in kleine groepen verzamelen en fluisteren, is er onvrede in de rangen;
- Als veel beloningen worden uitgedeeld is de vijand bijna door zijn hulpbronnen heen;
- Als veelvuldig wordt gestraft is de vijand in grote nood.
- Als hij agressief begint en daarna bang is voor het grote aantal vijanden, toont uiterst incompetentie;
- Als mensen met geschenken komen, is de vijand op zoek naar rust.
- Als de vijand woedend aankomt en daarna lange tijd niet aanvalt of terugtrekt, moet hij zorgvuldig worden onderzocht.

Als wij niet met meer dan de vijand zijn, betekent dit alleen dat geen directe aanval kan worden gedaan. Het is voldoende om onze krachten te bundelen, de vijand te bestuderen en versterkingen te halen.

Wie geen strategische planning maakt en de vijand onderschat zal gevangen worden genomen.

Als je de troepen straft voordat ze loyaal zijn geworden, zullen ze ongehoorzaam worden en ongehoorzame troepen zullen moeilijk te gebruiken zijn.

Als nadat de troepen loyaal zijn geworden geen straffen worden uitgedeeld zullen ze onbruikbaar zijn.

De overwinning is zeker als hij de troepen leidt met goedaardigheid en eenmaakt door discipline.

Als tijdens de training orders consequent worden opgelegd zal het leger gehoorzaam zijn;

Als tijdens de training orders niet consequent worden opgelegd zal het ongehoorzaam zijn.

Als opdrachten consequent worden uitgevoerd, is dit ten voordele van de generaal en het leger.

10 Hoofdstuk 10: het Terrein

Sun Zi zei:

De terreinsoorten zijn: open, opsluitend, vertragend, nauwe passen, hoogten en grote afstanden.

Waar wij en de vijand vrijelijk kunnen gaan heet open terrein. Wees op open terrein de eerste om de hoge en zonnige plekken in te nemen en maak bevoorradingsroutes. Dan kan je met voordeel vechten.

Waar je in kunt gaan maar moeilijk uit kunt terugkeren, heet opsluitend terrein. Als de vijand onvoorbereid op opsluitend terrein is, ruk dan op en overwin. Als de vijand voorbereid is en je kunt hem niet verslaan zul je niet kunnen terugkeren. Dat is onvoordelig.

Als het onvoordelig voor ons is om vooruit te gaan en onvoordelig voor de vijand, is het vertragend terrein. Ga op vertragend terrein niet vooruit, ook niet als de vijand een voordeel biedt. Trek terug en val aan tot je voordeel als de helft van zijn troepen naar voren is gekomen.

Neem nauwe passen als eerste in bezit; zet veel mensen neer en wacht op de vijand. Als de vijand een nieuwe pas als eerste bezet en veel troepen heeft, volg dan niet. Als hij weinig troepen heeft, volg hem dan.

Als je een hoogte als eerste bereikt, bezet dan de hoge en zonnige plaatsen en wacht op de vijand. Als de vijand de

hoogte als eerste bereikt, trek dan terug en volg hem niet.

Als de afstand tot de vijand groot is en de legers gelijk zijn, zal het moeilijk zijn de strijd aan te gaan en vechten zal in je nadeel zijn.

Dit zijn de zes Wegen met betrekking tot het terrein. De verantwoordelijke generaal moet ze bestuderen.

In de oorlogvoering zijn er: vlucht, ongehoorzaamheid, ten gronde gaan, ineenstorting, chaos en aftocht. Dit zijn zes rampen die niet door Hemel of Aarde worden veroorzaakt, maar door de generaal.

- Als de troepen even sterk zijn en een leger valt een leger aan dat tien keer zo groot is, heet het vlucht.
- Als de troepen sterk zijn en de officieren zwak, heet het ongehoorzaamheid.
- Als de officieren sterk zijn en de troepen zwak heet het te gronde gaan.
- Als de officieren kwaad en ongehoorzaam zijn en uit woede de strijd aanbinden met de vijand voordat de Generaal de berekeningen heeft kunnen maken, heet het ineenstorting.
- Als de Generaal zwak en ongedisciplineerd is, de orders niet helder, de officieren en troepen geen discipline hebben en hun formatie ongeordend, heet het chaos.
- Als de Generaal de kracht van de vijand niet kan berekenen en een minder leger een sterker laat aanvallen, en hij geen uitgelezen soldaten vooraan heeft staan, heet het aftocht.

Dit zijn de zes Wegen van de nederlaag en een verantwoordelijke Generaal moet ze bestuderen.

Het terrein helpt het leger. Het berekenen van de vijand, het maken van mogelijkheden die naar de overwinning leiden, gevaren en afstand berekenend. Dat zijn de Wegen van een goede Generaal. Zij die slag leveren en deze kennen zijn zeker van de overwinning. Zij die slag leveren en deze niet kennen zijn zeker van de nederlaag.

Als de Weg een zekere overwinning aangeeft en de heerser zegt niet te strijden moet de generaal toch strijden; als de Weg een nederlaag aangeeft en de heerser zegt te strijden, moet de generaal niet strijden.

De Generaal die optrekt zonder naar roem te zoeken en terugtrekt zonder schande te vrezen, die alleen geeft om de mensen en het voordeel van zijn heerser, is de schat van het rijk.

Hij ziet zijn troepen als zijn kinderen en zij zullen hem in de diepste valleien volgen; hij ziet zijn troepen als zijn eigen zoons, en zij hem tot in de dood volgen.

Als de Generaal vriendelijk voor de troepen is maar ze niet kan inzetten, van de troepen houdt maar ze niet kan bevelen, of als de generaal zijn troepen niet tuchtigt en geen orde kan bereiken, zullen de troepen als verwende kinderen zijn en nutteloos voor hem zijn.

Als ik weet dat mijn troepen kunnen aanvallen maar niet weet of de vijand kan worden aanvallen, heb ik slechts een deel van de overwinning behaald.

Als ik weet dat de vijand kan worden aangevallen maar niet weet of mijn troepen kunnen aangevallen, heb ik slechts een deel van de overwinning behaald.

Als ik weet dat mijn troepen kunnen aanvallen en weet dat de vijand kan worden aangevallen, maar ik ken het terrein niet, heb ik slechts een deel van de overwinning behaald.

Daarom beweegt de ervaren soldaat zonder verward te raken, handelt zonder vermoeid te raken.

Daarom zeg ik: Als je jezelf kent en de vijand kent is de overwinning niet in gevaar; wie de Hemel kent en de Aarde kent kan de volledige overwinning behalen.

11 Hoofdstuk 11: de negen gebieden

Sun Zi zei:

Het principe van oorlogvoering is: er is verspreidend gebied, marginaal gebied, betwist gebied, open gebied, kruisend gebied, kritiek gebied, moeilijk gebied, omringd gebied en dodelijk gebied.

- Als heersers op hun eigen terrein slag leveren, is dat verspreidend gebied.
- Als de één het gebied van de ander binnendringt maar niet diep, is dat marginaal gebied.
- Als het voordelig is als je het bezet en voordelig voor de ander is als hij het bezet, heet dat betwist gebied.
- Waar ieder kan komen en gaan heet het open gebied.
- Waar het gebied is omringd door anderen en de eerste die het bereikt de steun ontvangt van de volken, heet kruisend gebied.
- Als men diep in vijandelijk gebied doordringt met vele ommuurde steden en dorpen in de rug, heet dit kritiek gebied.
- Waar er bergen en bossen zijn, passen en ravijnen, moerassen en drassige gebieden en plaatsen die moeilijk te passeren zijn, heet het moeilijk gebied.
- Waar de ingang nauw is, de uitgang kronkelig zodat de vijand met weinigen onze grote troepenmacht kan aanvallen wordt het omringd gebied genoemd.

- Waar hij die met volle kracht slag levert overleeft en hij die dat niet doet sneuvelt wordt het dodelijk gebied genoemd.

Daarom:

- Lever geen slag in verspreidend gebied;
- Houd geen halt in marginaal gebied;
- Val niet aan op betwist gebied;
- Raak niet verspreid op open gebied;
- Vorm bondgenootschappen op kruisend gebied;
- Plunder kritiek gebied;
- Marcheer snel door moeilijk gebied;
- Wees voorbereid in omringd gebied;
- Lever slag in dodelijk gebied.

De bedreven strategen van vroeger waren in staat de eenheid van front en achterkant van de vijand te voorkomen, de velen en de weinigen, de nobelen en de boeren, en de superieuren en hun ondergeschikten. Zij lieten de vijand verspreid zijn en verhinderden hun samenkomst; als de vijand bijeengekomen was lieten ze hen niet organiseren.

Handel als dat voordelig is, stop wanneer het onvoordelig is.

Vraag: “Als de vijand in grote getale aanvalt, wat is dan het antwoord?" Ik zeg: Grijp wat hij het meest waardevol vindt en hij zal doen wat je wil.

De essentiële factor bij oorlogvoering is snelheid. Om je voordeel te halen uit het gebrek aan voorbereiding van de vijand, neem onverwachte routes en val aan waar de vijand niet voorbereid is.

Over het algemeen is de Weg van invasie dat wanneer men diep in vijandelijk gebied is binnengedrongen de troepen verenigd zijn. De verdediger zal hen dan niet meer kunnen tegenhouden.

Als je vruchtbaar gebied plundert zal het leger genoeg voorraden hebben. Als je op de gezondheid let en vermoeidheid vermijdt zal iedereen verenigd zijn en kracht opbouwen.

Wees vormloos bij het bewegen van troepen en het maken van plannen. Plaats je troepen in een situatie waar geen ontsnappen is en ze zullen sterven voordat ze ontsnappen.

Wanneer ze op het punt staan te sterven, wat kunnen ze dan niet? Ze zullen hun volledige kracht gebruiken. Wanneer de troepen in een wanhopige situatie zijn zullen ze niets vrezen. Diep doorgedrongen in vijandelijk gebied zullen ze verenigd zijn.

Wanneer er geen alternatieven zijn zullen ze vechten. Hoewel ze niet worden gestraft zullen ze waakzaam zijn, ongevraagd zullen ze toegewijd zijn; zonder beloftes zullen ze trouw zijn; en zonder orders zullen ze betrouwbaar zijn.

Verbied het lezen van voortekenen en verjaag twijfels en ze zullen zonder bedenkingen sterven. De soldaten zullen niet rijk zijn, maar niet omdat ze een hekel aan rijkdom hebben; ze zullen niet oud worden, maar niet omdat ze een hekel hebben aan een lang leven.

De dag dat de soldaten orders voor de strijd krijgen zullen zij huilen; zij die zitten zullen hun kleding nat maken en zij die liggen zal de tranen langs de wangen rollen. Breng ze echter in een wanhopige situatie en hun moed zal die van Chuan Chu of Ts’ao Kuei zijn.

De vaardig tacticus is als de shuai-jan. De shuai-jan is een slang in de Ch'ang bergen. Wie zijn hoofd aanvalt wordt door de staart aangevallen; wie de staart aanvalt wordt door het hoofd aangevallen; wie in het midden aanvalt wordt door het hoofd en de staart aangevallen.

Vraag: “Kan een legermacht als de shuai-jan worden gemaakt?" Ik zeg: Dat kan. De mannen van Wu en Yueh haten elkaar; echter, wanneer zij bij het oversteken van een rivier in een storm komen zullen zij elkaar helpen zoals de linkerhand de rechterhand helpt.

Het vastbinden van paarden en het ingraven van wagenwielen is niet voldoende. De Weg van organisatie is het verenigen van hun moed, het beste uit de sterken en de zwakken halen via de principes van het Gebied.

De bedreven strateeg leidt hen bij de hand alsof zij één persoon zijn, zij kunnen niet anders dan volgen.

Het is belangrijk dat een generaal kalm en afstandelijk is, rechtvaardig en gedisciplineerd, en in staat is zijn mannen onwetend te houden. Hij wijzigt zijn methoden en plannen, en houdt ze in het duister. Hij wijzigt kampplaatsen en neemt omwegen, zodat niemand op zijn plannen kan anticiperen.

Hij leidt zijn troepen in vijandelijke gebiedt en haalt de trekker over. Hij verbrandt zijn boten en vernielt de kookpotten. Hij voert zijn troepen aan alsof hij schapen herdt; zij worden her en der geherd zonder te weten waar ze heen gaan.

Het verzamelen van de legerscharen en hen in het gevaar werpen zijn de verantwoordelijkheid van de generaal. Aanpassingen aan de negen gebieden, de voordelen in verdedigende en aanvallende bewegingen en de patronen van menselijke emoties moeten worden onderzocht.

In het algemeen is de Weg van invasie:

- Als troepen diep in vijandelijk gebied zijn, zijn ze verenigd;
- Als je je land verlaat en de troepen over de grens in vijandelijk gebied leidt, dan is dat geïsoleerd gebied.
- Waar alle vier zijden open zijn heet het kruisend gebied.

- Wanneer je diep in vijandelijk gebied bent binnengedrongen heet het kritiek gebied.
- Als je nauwelijks in vijandelijk gebied bent binnengedrongen heet het marginaal gebied.
- Als het terrein achter ontoegankelijk is en het terrein voor nauw, heet het omringd gebied.
- Als je nergens meer heen kunt, heet het dodelijk terrein.

Daarom:

- heb ik mijn troepen verenigd in verspreidend gebied;
- consolideer ik mijn troepen in marginaal gebied;
- houd ik de achterhoede dichtbij op betwist gebied;
- geef ik extra aandacht aan de verdediging op open gebied;
- versterk ik bondgenootschappen op kruisend gebied;
- houd ik mijn de bevoorrading in de gaten op kritiek gebied;
- zet ik door op moeilijk gebied;
- blokkeer ik de openingen op omringd gebied;
- toon ik op dodelijk gebied de troepen onze vastberadenheid om door te vechten tot de dood.

De natuur van het leger is te vechten indien omsingeld, tot het uiterste te vechten als er geen alternatieven zijn en opdrachten blind te gehoorzamen indien in gevaar.

Wie niet weet wat de bedoelingen van de heersers van naburige staten zijn kan geen bondgenootschappen sluiten. Wie de bergen en bossen, kloven en passen, moerassen en drassige gronden niet kent kan het leger niet laten oprukken. Wie geen plaatselijke gidsen gebruikt kan de voordelen van het terrein niet benutten.

Wie al deze zaken niet kent kan het leger van een heerser niet aanvoeren.

Wanneer het leger van een heerser een groot land aanvalt, krijgt deze laatste niet de kans zijn troepen samen te stellen. Als zijn macht het land overmeestert kunnen geen bondgenootschappen worden gevormd.

Daarom sluit men geen bondgenootschappen met andere landen; men vergroot het de macht van ander landen niet. Wie zijn doelen nastreeft en de vijand overdondert kan zijn steden innemen en koninkrijken omverwerpen.

Geef beloningen zonder op de wet te letten en geef orders die de traditie te buiten gaan.

Leid de massa's zoals je één persoon leidt, geef de troepen taken maar onthul je plannen niet. Laat hen gevaar ontmoeten maar onthul de voordelen niet. Gooi hen in gevaar en ze zullen overleven; breng hen in dodelijk terrein en ze zullen leven.

Alleen als de troepen in een gevaarlijke situatie zijn zullen ze een nederlaag in een overwinning omzetten.

Het probleem van oorlogvoering is dat de operaties in overeenstemming met de bedoelingen van de vijand moeten zijn. Als men zijn kracht op de vijand richt en een generaal op duizend li afstand doodt heet dit het bereiken van de doelen via slimheid en behendigheid.

Sluit op de dag dat de oorlog wordt verklaard alle grenzen, vernietig alle paspoorten en laat hun afgezanten de grens niet passeren. Overdenk je plannen in de tempel en zorg voor de uitvoering van de plannen.

Als de vijand een mogelijkheid geeft, veins dan deze te nemen. Val aan wat hij het meest waard vindt; trek niet op een vaste dag of tijd op; bereken en pas je aan de vijand aan om de wijze van slag leveren te berekenen.

Wees daarom verlegen als een jonge maagd en de vijand zal de deur openen. Wees dan snel als een vluchtende haas en de vijand zal geen stand kunnen houden.

12 Hoofdstuk 12: Aanvallen door middel van vuur

Sun Zi zei: Er zijn vijf soorten aanvallen met vuur:

1. Het verbranden van troepen;
2. Het verbranden van provisie;
3. Het verbranden van materieel;
4. Het verbranden van voorraden;
5. Het verbranden van wapens.

Het gebruik van vuur is afhankelijk van de juiste omstandigheden.

Materieel voor de aanval moet van tevoren aanwezig zijn.

Er zijn seizoenen voor het gebruik van vuuraanvallen en geschikte dagen voor het gebruik van vuur. Het juiste seizoen is wanneer het droog weer is, de juiste dag is wanneer de maan in Chi, Pi, I of Chen staat. Dit zijn de dagen met opstekende wind.

Bij vuuraanvallen moet je reageren conform de verschillende ontwikkelingen van het vuur:

- Als het vuur in het vijandelijke kamp wordt aangestoken, moet je snel van buiten het kamp reageren.
- Als het vuur is aangestoken en de vijand kalm blijft, wacht dan en val niet aan.

- Laat het vuur haar hoogtepunt bereiken en sla toe als dat kan; beweeg niet als dat niet mogelijk is.
- Als de vuuraanval buiten het kamp kan worden ingezet zonder hulp van binnen het kamp, steek het dan op het juiste moment aan.
- Als het vuur bovenwinds is aangestoken, val dan niet benedenwinds aan.

Als het gedurende de dag waait, zal de wind in de nacht gaan liggen. Het leger moet de vijf ontwikkelingen van vuur kennen, om de juiste dagen te kunnen berekenen.

Zij die het vuur gebruiken in aanvallen zijn intelligent, zij die water gebruiken zijn machtig.

Water kan worden gebruikt om de vijand af te snijden, maar kan niet worden gebruikt om te plunderen.

Als men de overwinning behaalt in de strijd en succesvol is in de aanvallen maar deze prestaties niet gebruikt is dat een ramp. Dat heet verspilling en vertraging.

Vandaar het gezegde: een wijs heerser maakt zijn plannen ver van te voren, een goed generaal maakt gebruik van zijn bronnen.

- Beweeg niet, tenzij je voordeel ziet;
- Zet je troepen niet in als er geen voordeel te behalen valt;
- Lever geen strijd als er geen gevaar is.

- Een heerser moet zijn leger niet uit woede inzetten;
- De generaal moet geen strijd leveren uit wraak.

- Als het voordelig is, beweeg;
- Als het niet voordelig is, stop.

Wie woedend is zal weer blij zijn en wie wrokkig is zal weer vrolijk zijn, maar een vernietigd land zal niet meer bestaan en de doden kunnen niet meer tot leven worden gebracht.

Daarom is de verlicht heerser verstandig en een goed generaal is voorzichtig.

Dat is de Weg die het land bewaart en het leger intact houdt.

13 Hoofdstuk 13: Het gebruik van spionnen

Sin Zi zei:

Alles bijeengenomen kost het samenstellen van een leger van honderdduizend man en het verplaatsen over duizend li het volk en de hulpbronnen van de natie duizend goudstukken per dag. Er zal commotie thuis en daarbuiten zijn en mensen zullen uitgeput neervallen. Zevenhonderd duizend families zullen gehinderd worden in hun dagelijks werk.

Twee kanten kunnen jaren in een impasse verkeren om slag te leveren voor een beslissende overwinning op één enkele dag.

Echter: wie weigert een honderdtal goudstukken te betalen en daarom niet weet van de situatie van de vijand is begaat een onmenselijke daad. Hij is geen generaal van het volk, een steun voor de heerser, noch de meester van de overwinning.

Wat verlichte heersers en goede generaals in staat stelt de vijand bij iedere zet te verslaan en buitengewoon succes te bereiken is voorkennis.

Voorkennis kan niet aan geesten worden ontlokt; het kan niet worden afgeleid door vergelijking van voorgaande gebeurtenissen of door de berekeningen van de hemelen, maar het moet worden verkregen van mensen die kennis hebben van de situatie waarin de vijand verkeert.

Daarom worden vijf soorten spionnen gebruikt: Lokale spionnen, interne spionnen, dubbelspionnen, dode spionnen en levende spionnen. Als alle vijf worden gebruikt en niemand kent hun Weg, wordt dit goddelijke voorzienigheid genoemd en is het een juweel voor de heerser.

- Lokale spionnen komen uit het volk van de vijand;
- Interne spionnen zijn ambtenaren van de vijand;
- Dubbelspionnen zijn de spionnen van de vijand;
- Dode spionnen worden gebruikt om valse informatie aan de vijand te geven;
- Levende spionnen zijn agenten die met rapporten terugkeren.

Van zij die dicht bij de vijand staan is niemand dichterbij dan de spionnen, geen beloning is groter dan de hunne en geen geheim is groter.

Alleen een wijs heerser kan spionnen gebruiken; alleen de meest goedaardige en rechtvaardige generaal kan spionnen gebruiken en alleen de meest alerte en inzicht hebbende persoon kan de waarheid met spionnen verkrijgen.

Wees subtiel, wees subtiel! Spionnen kunnen overal worden ingezet.

Als de activiteiten van een spion uitlekken voordat hij begint, moeten zowel de spion als zij die ervan af weten ter dood worden gebracht.

Alles bijeengenomen, als je een leger wil aanvallen, een ommuurde stad wil belegeren en personen wil ombrengen, moet je de identiteit kennen van de verdedigende

generaals, assistenten, betrokkenen, poortwachters en officieren. Je moet spionnen hen laten zoeken en leren kennen.

Je moet vijandelijke spionnen vinden, omkopen, instrueren en bij je houden. Zo kunnen dubbelspionnen worden verkregen en gebruikt.

Van hun kennis kunnen lokale en interne spionnen worden geworven.
Van hun kennis kunnen dode spionnen valse informatie aan de vijand geven.
Van hun kennis kunnen levende spionnen worden gebruikt zoals gepland.

De heerser moet deze vijf soorten spionage kennen. De kennis hangt af van dubbelspionnen, daarom moet je hen met de opperste gulheid behandelen.

In vroeger tijden was de opkomst van de Yin dynastie te danken aan I Chih, die het huis van Hsia diende; de opkomst van de Chou dynastie was te danken aan Lu Yu, die het huis van Yin diende.

Verlichte heersers en goede generaals die in staat zijn intelligente agenten als spionnen aan te trekken zijn zeker van grote daden;

Het is essentieel voor oorlogvoering, omdat het leger van hun informatie afhankelijk is.

14 Text and image sources, contributors, and licenses

14.1 Text

- **Sun Zi - Militaire strategie** *Source:* http://nl.wikisource.org/wiki/Sun_Zi_-_Militaire_strategie?oldid=44258 *Contributors:* Diogenes., Zumg, Spangineer, Adnergje, Asacha, Romaine, Elvire, Candalua, RomaineBot en Anoniem: 17

14.2 Images

14.3 Content license